

LITERAATUUR
MUSEUM

literatuurmuseum.nl / verhalen / slauerhoff

LESPAKKET

't Heilloos gilde der Poètes Maudits

OPDRACHTEN BIJ
HET VERHAAL OVER
SLAUERHOFF

't Heilloos gilde der Poètes Maudits

In de Nederlandse literatuurgeschiedenis neemt Slauerhoff een bijzondere positie in. Hij had contacten met zijn literaire tijdgenoten, zoals Marsman, Vestdijk en Du Perron. Hij publiceerde in de belangrijke literaire tijdschriften als *Het Getij* en *Forum*. In zijn werk voelde Slauerhoff zich echter eerder verwant met de Franse 'Poètes maudits', een groep dichters waartoe onder anderen Verlaine, Baudelaire en Rimbaud behoorden. De verwantschap die Slauerhoff met de poètes maudits voelde, spreekt hij in enkele van zijn gedichten expliciet uit.

Het concreet aanspreken van de poètes maudits zie je bijvoorbeeld in het gedicht *Ballade*. In de eerste versregel roept de dichter zijn 'collega's' Villon, Rimbaud, Verlaine en Du Plessys aan, 'Terwijl zijn leven zinkt, zijn zingen faalt' (vs. 7). Vervolgens karakteriseert hij elk van deze dichters in een eigen strofe.

Ballade

Villon, Rimbaud, Verlaine, Du Plessys,
Verstoten, rein van roem, alleen behorend
In 't heilloos gilde der Poètes Maudits,
Sinds uitgeroeid, verstrooid, welhaast verloren.

Vergeeft dat een, door ramspoed achterhaald,
Om hulp roept, radeloos uw naam doet horen,
Terwijl zijn leven zinkt, zijn zingen faalt,
Tot troost uw grooter lijden heeft bezworen.
Villon, clerc, vagebond, in stage veete
Met 't burgerdom, benard door zijn gebod,
Met boeven, lichtekooien saamgerot,
Alleen op 't punt van rijmen vol geweten,

Hij stierf van dorst bij klatrende fonteinen,
Vond voor liefde ontucht, voor paleis een krot.
Zijn leven kende uitdagende refreinen:
Hij keerde de aard den rug toe van 't schavot.
Verlaine sleepte voort zijn lijdensketen
Van zonde aan straf geschakeld zonder slot,
Heeft den hem toegewezen tijd gesleten
In beurtgezang van lust en zucht naar God.
In de gevangenis, bij 't stomp verkwijnen
In 't dranklokaal, of op een kil terras,
Voelde hij als wroeging vol verwondring schrijnen
Waarom voor hem geen plaats op aarde was.

Rimbaud, op allen, ook zichzelf gebeten
Als op de' aartsvijand, strijdend tegen 't lot
Van den met spot gekroonden, smaad gesmeten,
Tusschen de menschen wild verdwaalden God,
Liep storm door steppen, steden en woestijnen,
Gevloekt, geschuwd door 't rechtgeaarde ras,
Leerde in verlatenheid en helsche pijnen
Dat er voor hem geen plaats op aarde was.

Du Plessys, door zijn oud verbond vergeten,
Verzwegen, onderdrukt door 't plomp complot
Van intriganten, door de hunkring tot
Luidruchtge' en lucratieven roem bezeten,
Ontbeerde stoïsch en verteerde in 't reine
Heimwee naar 't onbereikbare Hellas.
Hij wist op hoge rhythmten weg te deinen
Vanwaar geen plaats voor hem op aarde was.
Weet, gij die in hun geest nog moet verschijnen,
Voor ramp te zijn geboren. Neemt dit lot
Niet op u! Breekt de lier! Weet te verdwijnen.
Maakt uw bestaan dat nergens hoort, weer vlot,
Stroomafwaarts drijvend met de goede Lethe.
Geen lied meer. Geeft gehoor aan haar refrein.
Over uw leven spoelt de vloed. Vergeten
Zult ge eer dan echo's van nachtrengens zijn.

– J.J. Slauerhoff, Verzamelde gedichten. Deel 1. A.A.M. Stols,
Den Haag 1947 (tweede druk), DBNL

Opdracht

1

Lees het gedicht *Ballade*. In de eerste regel van het gedicht worden de namen van vier Franse 'Poètes maudits' genoemd. Elk van deze dichters komt in een eigen strofe in het gedicht weer terug. Zoek op internet informatie over de 'Poètes maudits' (bijvoorbeeld in het [Algemeen letterkundig lexicon](#) ^o).

2

Waarom denk je dat Slauerhoff zich met deze 'Poètes maudits' verwant voelde?

